

Retningslinjer til forskrift om husholdningsrenovasjon

Innhold

Innledning	3
Hensikt med retningslinjene	3
Kommunal renovasjon	3
Definisjoner	3
Kategorisering av abonnement	4
Abonnementsforhold	4
Løsning for enebolig / mindre nabosamarbeid	4
Løsning for borettslag/sameie	4
Gebyr	5
Gebyr for enebolig og mindre nabosamarbeid med plastbeholdere	5
Gebyr for borettslag/sameie med nedgravde containere	5
Gebyr for hytte/fritidsrenovasjon	5
Fritak / redusert gebyr	6
Rabatter	6
Samarbeid om oppsamlingsenheter	6
Hjemmekompostering	6
Ekstratjenester	6
Ekstra henteavstand	6
Levering av ekstra restavfall	7
Oppsamlingsenheter og bruken av disse	8
Avfallsmengder fra husholdninger	8
Oppsamlingsenhetene	8
Eierskap til og utskifting av oppsamlingsenhetene	8
Fyllingsgrad og maks vekt	8
Innpakking av avfall og gjenstander som kan gi skade	8
Renhold av beholderne	9
Forsøpling rundt oppsamlingsenhetene	9
Sikring av beholder og sekk	9
Hentested, trillebane og oppstillingsplass	9
Krav til hentested	9
Størrelse på hentested	10
Sikkerhet	10
Utforming, estetikk og sjenanse	10

Trillebane	10
Tømming	10
Kjørbar vei – tekniske krav og dimensjonering	12
Kjørbar veg	12
Bruk og tilgang via kjørbar veg	12
Vinterordning	12
Uforutsette hendelser og vegarbeid	12
Renovasjonsbilen	13
Gjenvinningsstasjoner	14
Hvem kan levere avfall på RIR sine gjenvinningsstasjoner?	14
Kostnader ved betaling	14
Hva er husholdningsavfall?	14
Hva er næringsavfall?	14
Regler for levering av husholdningsavfall på gjenvinningsstasjonene	15
Regler for levering av farlig avfall på gjenvinningsstasjonen	15
Regler for kjøring og opphold på gjenvinningsstasjonen	15
Spesielle bestemmelser for næringsdrivende som leverer avfall mot betaling	16
Avfall vi ikke tar imot på gjenvinningsstasjonen	16
Varer til ombruk	17
Brudd på retningslinjene	17
Returpunkt og samlebeholdere	18
Returpunkt for glass- og metallemballasje	18
Returpunkt for tekstil	18
Returpunkt for hytter og fritidsboliger	18
Kommunalt samtykke til innsamling av husholdningsavfall	19
Planlegging av renovasjonsløsninger	20
Formål	20
Omfang	20
Renovasjonsløsninger i plan- og byggesaker	20

Innledning

Hensikt med retningslinjene

Eierkommunene i RIR; Aukra, Gjemnes, Hustadvika, Molde og Rauma, har som vedtatt i selskapsavtalen for RIR §4 vedtatt likelydende forskrift for renovasjon. I renovasjonsforskriftens §1-3 *Retningslinjer til forskriften* har RIR fått fullmakt til å gi nærmere retningslinjer for gjennomføring av forskriftens bestemmelser, herunder fastsette detaljkrav til:

- Sortering av husholdningsavfall
- Kategorisering av abonnement
- Kjørerute, tømmerutiner, frekvens og vinterordning
- Innsamling av avfall utenom ordinær henteordning
- Renovasjonsteknisk planlegging
- Oppsamlingsenheter og felles bruk
- Alternativ oppsamlingsenhet og bruken av disse
- Standplass, avfallshus og lignende
- Hjemmekompostering
- Leveringsbetingelser på gjenvinningsstasjoner
- Returpunkt

Disse retningslinjene er et supplement til forskriften, og målgruppen for retningslinjene er både abonnenter og utbyggere.

Kommunal renovasjon

Forurensningsloven og kommunenes tildeling av enerett til RIR gir RIR plikt og rett til innsamling og behandling av husholdningsavfall i kommunene som har vedtatt forskriften. Alle eiere og festere av eiendommer med husholdningsavfall, dvs. eiendommer med boenheter, er på sin side pålagt å delta i kommunenes renovasjonsordning.

Alle abonnenter har både plikt og rett til å kildesortere avfallet. Avfallet skal sorteres i de avfallstyper som RIR tilrettelegger for på husstands nivå, returpunkt og gjenvinningsstasjoner.

Definisjoner

Renovasjonsforskriften inneholder en definisjonsliste for ord og uttrykk. Det henvises til forskriftens §1-4 for komplett liste, men noen begrep er gjentatt her:

Husholdning: Alle typer boliger med privat hushold, også boliger som ikke benyttes regelmessig, herunder hytter og fritidshus.

Husholdningsavfall: Avfall fra private husholdninger, herunder større gjenstander som inventar og lignende.

Kommunen: Myndigheten som er tillagt kommunen er delegert og utøves av Romsdalshalvøya Interkommunale Renovasjonsselskap (RIR) IKS.

Oppsamlingsenhet: Samlebetegnelse for enhet som benyttes til oppbevaring av kildesortert avfall.

Kategorisering av abonnement

Abonnementsforhold

Med abonnent menes eier eller fester av grunneiendom som omfattes av den kommunale avfallsordningen (§1-4 a. i forskriften). Grunneiendom defineres som fast eiendom som er identifisert med eget matrikkelnummer i offentlig eiendomsregister (§1-4 i. i forskriften).

For nye abonnenter stilles det normalt krav om godkjent brukstillatelse for aktuell eiendom før avfall hentes. Hver bebodd eiendom, leilighet m.m. har minimum ett boligabonnement. Gebyrplikten inntreer fra det tidspunktet boenheten tas i bruk eller når bygningsmyndighetene gir midlertidig brukstillatelse/ferdigattest. Avfall som genereres i byggeperioden er å anse som næringsavfall.

Løsning for enebolig / mindre nabosamarbeid

Egne plastbeholdere med hjul:

- 80 l / 140 l beholder til matavfall (emballert i pose)
- 140 l / 240 l / 360 l beholder til glass- og metallemballasje (uemballert)
- 140 l / 240 l / 360 l beholder til papp og papir (uemballert)
- 140 l / 240 l / 260 l beholder til restavfall (emballert i pose)
- Ruller med perforerte sekker for oppsamling av plastemballasje

Har dere oppstillingsplass og standplass fast underlag kan det velges 660 l for restavfall, papp/papir og glass- og metallemballasje. Gjelder kun for nabosamarbeid. Maks størrelse for eneboliger er 360 l.

Løsning for borettslag/sameie

Felles nedgravde containere for:

- Matavfall (evt. beholder i skap)
- Glass- og metallemballasje
- Restavfall
- Papp og papir
- Plastemballasje

Se ellers egne retningslinjer for nedgravde containere under avsnittet om oppsamlingsenheter og felles bruk.

Felles bunntømte containere som står på bakken for:

- Matavfall (evt. beholder ved siden av)
- Glass- og metallemballasje
- Restavfall
- Papp og papir
- Plastemballasje

Gebyr

Gebyrmodellen i RIR er for de fleste todelt, en fast og en variabel del. Den faste delen belastes pr. boenhet, og differensieres på type boenhet. Den variable delen bestemmes av beholderstørrelser. Det er også anledning til å bestille tilleggstjenester og få rabatter for egeninnsats eller samarbeid (se eget avsnitt). Prislisten vedtas av kommunestyret i den enkelte kommune hver høst for påfølgende år.

Gebyr for enebolig og mindre nabosamarbeid med plastbeholdere

1 fastledd pr. boenhet, differensiert på type boenhet. Eks: Enebolig med hybel betaler fastledd for enebolig samt fastledd for hybel.

Den variable delen av gebyret bestemmes av størrelsen på beholder for matavfall og restavfall. Dersom flere deler på dunkene fordeles summen av den variable delen likt på de som deler.

Gebyr for borettslag/sameie med nedgravde containere

Gebyr for abonnenter som er tilknyttet nedgravde containere består ikke av en variabel del. Gebyret er kun et fastledd, og differensieres på type boenhet der hybel betaler et mindre gebyr enn øvrige, større boenheter.

Det er egne regler for hvem som kan få nedgravde containere. Se avsnitt om oppsamlingsenheter og felles bruk.

Gebyr for hytte/fritidsrenovasjon

Hytter og fritidsboliger er tilknyttet en differensiert gebyrmodell som beskrevet i forskriftens § 3-4.

- Servicegrad 1: (campingvogn, driftsavtale med campingplassen), settes lik 50 %.
- Servicegrad 2: (ordinære hytter), settes lik 100 %.
- Servicegrad 3: (hytteområder med ekstra store kostnader til renovasjon) får et tillegg.
- Servicegrad 4: (fritidshus med egne beholdere), settes lik normalabonnementet.

Hytter settes som standard til servicegrad 2. Hytter som ligger fjerntliggende, har vanskelig tilkomst eller har enkel standard (uten vann og strøm) kan etter søknad klassifiseres under servicegrad 1. Servicegrad 3 kan brukes i tilfeller der det etableres renovasjonsordninger som går ut over servicenivået i ordningen ellers og fordelen kun kommer beboere i det aktuelle området til gode. Prisforskjellen på nivå 2 og 3 skal gjenspeile den faktiske merkostnaden ordningen har. Servicegrad 4 kan benyttes dersom fritidsboligen ellers oppfyller krav til hentested og annet som følger med henteordningen. Se avsnitt om «Oppsamlingsenheter og bruken av disse».

Fritak / redusert gebyr

Bebygd eiendom som har stått ubebodd i 6 mnd. kan etter søknad omklassifiseres til fritidsabonnement, jfr. forskriftens § 3-2. Dersom en boenhet skal stå ubebodd mer enn 6 måneder sammenhengende, kan det gis et redusert gebyr inntil 12 måneder av gangen. Unntaksvis for lengre perioder. Søknad om redusert gebyr skal være skriftlig. Dokumentasjon som beviser at boenheten blir ubebodd legges ved søknaden.

Kommunen kan, etter Forurensningslovens § 30 og forskriftens § 3-2, frita bestemte eiendommer fra den kommunale avfallsordningen. Det er objektive trekk ved eiendommen som kan danne grunnlag for fritak fra tvungen renovasjon, ikke spesielle forhold ved den enkelte eier eller bruken av eiendommen, som for eksempel at eiendommen bare benyttes delvis eller at eieren har dårlig helse (ref. Miljødirektoratet).

Ved søknad om fullstendig fritak må det derfor legges ved bilder som viser eiendommens tilstand både innvendig og utvendig. Det gis ikke fritak med mindre eiendommen er ubeboelig. Redusert gebyr gis normalt ikke med tilbakevirkende kraft. Bolig under oppussing gis ikke fritak. Dersom fritak innvilges, vil beholderne tilknyttet eiendommen bli hentet inn av RIR. Abonnenten må selv bestille utsetting av beholderne fra RIR når boligen tas i bruk.

Abbonnenter som innvilges et redusert gebyr må minimum betale gebyr for fritidsrenovasjon, alternativt faller den variable delen av gebyret bort slik at abonnenten kun betaler fastleddet.

Det gis ikke redusert gebyr ved eierskifte (kjøp/salg) av bolig. Ved eierskifte skal beholderne bli stående på eiendommen til neste eier overtar eiendommen.

Rabatter

Samarbeid om oppsamlingsenheter

Samarbeid om oppsamlingsenheter vil i de fleste tilfeller føre til en reduksjon i gebyret. Hver boenhet vil fortsatt belastes med fastledd, men den variable delen av gebyret vil bli likt fordelt på deltakerne i samarbeidet.

Hjemmekompostering

Avtale om hjemmekompostering kan inngås etter søknad. Det gis da en reduksjon i form av at gebyret for matavfallsdunken faller bort. Detaljert informasjon om krav og søknadsprosess finnes på RIR sine nettsider.

Ekstratjenester

Ekstra henteavstand

Abbonnenter som har behov for det pga. helsemessige utfordringer kan etter søknad til RIR få innvilget ekstra henteavstand. Det innebærer at renovatøren henter dunken ved husveggen eller annen avtalt oppstillingsplass og setter den tilbake på samme sted etter tømming. Andre alternativer skal være utredet før søknad sendes inn. Det er ikke nødvendig med annen dokumentasjon enn egenerklæring om at man er ute av stand til å trille dunken. RIR ønsker av personvern hensyn ikke å motta

helseopplysninger. Abonnent som har fått ordningen innvilget plikter å gi beskjed til RIR dersom det ikke lenger er behov for tjenesten.

Levering av ekstra restavfall

Avfall som ikke får plass i beholderne, skal som hovedregel leveres til gjenvinningsstasjonen. For restavfall er det mulig å kjøpe ekstra merker av RIR som festes på en sekk og settes frem til henting på tømmedag for restavfall. Sekken skal være gjennomskiktig.

Oppsamlingsenheter og bruken av disse

Avfallsmengder fra husholdninger

Forhold som påvirker avfallsproduksjonen i en husstand er blant annet antall beboere, deres alder og hvor flinke disse er til å kildesortere og redusere sin avfallsmengde. Husstander med barnefamilier og bleiebarn vil f.eks. produsere mer avfall enn husstander/boenheter med eldre og enslige. Det er abonnentens ansvar å tilpasse sitt abonnement til husstandens avfallsmengde.

Oppsamlingsenhetene

Alle oppsamlingsenhetene skal kun brukes til oppsamling av avfall som inngår i henteordningen til RIR. Dette gjelder også sekker som blir utdelt av RIR. De skal ikke inneholde gjenstander som kan utsette renovatøren for fare eller ulempe under håndteringen. Avfallet skal være forsvarlig innpakket og skal ikke pakkes fastere enn at enheten kan tømmes uten besvær.

Eierskap til og utskifting av oppsamlingsenhetene

Alle oppsamlingsenheter tilhører RIR. Det er RIR som har ansvaret for å kjøpe inn og sette ut disse. RIR avgjør når en enhet må repareres eller fornyes, og foretar reparasjoner og utskiftinger etter behov. Dersom en abonnent forsettlig eller uaktsomt skader, taper eller ødelegger en enhet, vil han selv måtte betale reparasjon eller utskifting. Skader forårsaket av uaktsomhet kan for eksempel være å legge varm aske i beholderen, legge tunge ting på lokket, kjøre på beholderen osv.

Fyllingsgrad og maks vekt

Beholderen skal ikke fylles mer enn at lokket lett kan lukkes slik at hygieniske ulemper unngås. Ekstra sekker må ikke veie mer enn 15 kg. Ekstra sekker (utenom sekker til plastemballasje) kan kun settes frem etter avtale eller mot betaling (eget merke). RIR har plastlåser med krok til å henge plastsekk på som sørger for at lokket ikke blåser opp.

Innpakking av avfall og gjenstander som kan gi skade

Matavfall: Leveres i plastposer (handleposer eller andre typer poser som egner seg til formålet), posen knyttes godt igjen før den legges i dunken.

Restavfall: Leveres i plastposer (handleposer eller andre typer poser som egner seg til formålet), posen knyttes godt igjen før den legges i dunken.

Glass- og metallemballasje: Legges løst i dunken. Unngå så godt det er mulig nedknusing av glass og pakk ikke avfallet i poser.

Papp og papir: Legges løst i dunken. Drikkekartong må tømmes helt og skylles og kan gjerne brettes, men skal ikke legges i poser.

Plastemballasje: Legges helst løst i sekken for enkel kontroll av innholdet ved gjenvinning.

Fuktig avfall, spisse og skarpe eller knuselige gjenstander er det ekstra viktig å pakke forsvarlig inn før det plasseres i oppsamlingsenheten. Varm aske må avkjøles helt før den blir emballert og lagt i restavfallet.

I oppsamlingsenheten skal det ikke legges flytende avfall, større metallgjenstander, elektrisk/elektronisk avfall, møbler, stein og jord, større mengder hageavfall, sand/grus eller bygningsavfall. I enheten må det heller ikke legges etsende, eksplosivt eller selvantennelig avfall. Brudd på dette kan føre til store skader på renovasjonsbil eller utstyr i gjenvinningsprosessen.

Miljøfarlig avfall skal leveres til gjenvinningsstasjonen.

Når det er kaldt, kan avfall fryse fast i beholderen. Det er abonnenten sitt ansvar å sørge for at avfallet er løst nok til at det lar seg tømme.

Renhold av beholderne

Det er abonnentens ansvar å sørge for nødvendig renhold av beholder og hentested. Det anbefales at renhold skjer ved behov, og minimum en gang pr. år. Et bra tiltak fra abonnentens side for bedring av renovatørens arbeidsmiljø!

Forsøpling rundt oppsamlingsenhetene

Det er ulovlig å hensette avfall utenfor oppsamlingsenhetene, med mindre det er avtalt med RIR. Avfall som ikke får plass i oppsamlingsenhetene, skal leveres til gjenvinningsstasjonen. Det er gratis å oppgradere beholder for papp/papir og glass- og metallemballasje, og det koster heller ikke noe å sette frem ekstra sekker med plastemballasje. Oppgradering av matavfall og restavfallsbeholder vil gi en økning i gebyret. RIR kan pålegge abonnenter som stadig overfyller beholderen oppgradering.

Sikring av beholder og sekk

Det er abonnentens ansvar å sikre beholderen slik at den ikke triller fra hentested og ifølge §2-7 i forskriften skal beholderen være plassert på et plant underlag. På utsatte steder kan det være aktuelt for abonnenten å skjerme beholderen for vær og vind. Ved utforming av hentested for beholdere som har fire hjul må det tas hensyn til at disse krever fast dekke. Sikring må løsnes på tømmedag, med mindre det er innvilget en ekstraserice. Sikringen må utformes slik at den kan betjenes av personell med hansker.

Bruk av hjulbrems til låsing av hjul skal ikke være eneste sikring mot at beholder blir satt i bevegelse (av vind eller annet) slik at den kan påføre noe eller noen skade. Renovatør skal på utsatte steder sørge for å sikre beholderen, og alltid sette på hjulbrems etter tømming.

Sekker må ikke knytes fast i beholderne. RIR deler ut kroker i plast som kan henges på beholderen som heller bør brukes til å henge sekken på beholderen.

Hentested, trillebane og oppstillingsplass

Hentested er der beholdere og sekker står i påvente av tømming. Trillebane er veien renovatør må trille dunken fra hentestedet til renovasjonsbilen.

Krav til hentested

Alle eiendommer skal avsette et tilstrekkelig stort og hensiktsmessig areal som hentested for beholderne. Hentested skal plasseres:

- Lett tilgjengelig for renovatør
- På bakkenivå på et stabilt, plant og fast underlag, fritt for vannansamlinger
- Slik at det ikke oppstår hygieniske ulemper eller omgivelsene blir sjenert
- Slik at konsekvensene av en eventuell brann i avfallet blir små
- Slik at det ikke oppstår skader på andre gjenstander (for eksempel ved tømming)

Abbonnten plikter å holde hentested ryddig og alt avfall skal lagres i oppsamlingsenhetene.

Ved etablering av hentested må det tas hensyn til areal, grunnforhold og brukervennlig plassering. Både hensynet til beboernes og renovatørens interesser skal vektlegges.

Hentested må ha stort nok areal slik at det er god plass til:

- Alle beholderne
- Tømming av beholderne
- Rydding, renhold og snømåking

Størrelse på hentested

Ved dimensjonering av areal for hentested må det legges inn minst 15 cm mellom beholderne. Det må også beregnes et fritt areal foran beholderne på minst 1,3 m slik at beholderne uten hinder kan trilles frem til renovasjonsbilen.

Ved store hentested kan beholderne stilles på to eller flere rekker. Sorter gjerne beholderne slik at det er enkelt å finne riktig dunk dersom det er flere biler som skal komme samme dag.

Sikkerhet

Det er viktig at en eventuell brann i beholderne ikke sprer seg. En åpen og usikret oppstillingsplass og hentested bør enten plasseres med god avstand til bebyggelse (minst 8 meter) eller så bør fasade på nærliggende boligbygning ha brannteknisk beskyttelse (mur, tegl, gips eller lignende).

Utforming, estetikk og sjenanse

Både hentested og oppstillingsplass skal utformes slik at plassering av beholdere ikke gir hygieniske ulemper eller er til sjenanse for andre (så langt det er mulig).

Endringer i RIR sitt innsamlingsystem kan medføre behov for endret plassering av beholdere. Abonnenten plikter derfor til enhver tid å følge RIR sin anvisning mht. plassering.

Trillebane

Trillebane er veien renovatør må trille dunken fra hentestedet til renovasjonsbilen, altså gangvegen for renovatøren. Trillebanen benyttes til manuell transport av beholder. For å oppnå en effektiv renovasjon og redusere det manuelle arbeidet for renovatørene, skal trillebanen være så kort som mulig. Det skal være lett for renovatøren å trille beholderne. Trillebanen må derfor ha et flatt, fast og stabilt underlag. Beholderne kan ikke trilles opp eller ned trapper og bratte skråninger, over gressplen eller andre hindringer. Det skal ikke være port, dør, dørstokk eller andre hindringer mellom hentested og stoppested for renovasjonsbilen.

På vinterstid skal både hentested og trillebane være ryddet for snø og sandstrødde om nødvendig slik at renovatørene får utført tømningen uten uforholdsmessig ekstraarbeid.

Utbedring og vedlikehold av trillebane er abonnentens ansvar. Dersom trillebanen ikke er i samsvar med bestemmelsene kan tømning utebli. Abonnenten skal så langt som mulig varsles om årsaken til uteblitt tømning. Dette gjøres som regel ved hjelp av avvikslapp som festes til beholderen.

Tømming

Renovatøren kan utføre tømning i tidsrommet 0630 til 2300. I all hovedsak utføres tømningen på dagtid, men ved innkjøring i forbindelse med helligdag eller ved uforutsette hendelser kan tømning bli utført utover kvelden.

Abbonnten må sørge for at oppsamlingsenhetene er plassert på hentested før 0630 på hentedag. Sekk for plastemballasje må knyttes godt igjen når den settes fram. Sekker som settes fram skal ikke knyttes fast til beholderen.

Plassering av beholderne på tømmedag må være slik at renovatøren ikke hindres av snø, biler, vann eller andre sperringer. Plasseringen må heller ikke være slik at det er fare for skade på biler eller andre gjenstander når beholderen skal trilles til bilen. I perioder med snø og is kan det være nødvendig å ha annet hentested enn i resten av året.

Henteavstand fra beholder til kjørbare veg skal som hovedregel være maks 3 meter.

På tømmedag stilles alle dunkene med håndtak og hjul ut mot trillebanen slik at renovatøren slipper å snu beholderen når den skal trilles.

Renovatøren skal forlate beholderen i oppreist og lukket posisjon på hentestedet etter tømming.

Dersom beholderen ikke tømmes skal abonnenten få et varsel fra renovatøren som angir årsaken til dette.

Dersom dette skyldes forhold abonnenten har ansvar for i henhold til disse retningslinjene, må abonnenten levere avfallet til gjenvinningsstasjonen eller oppbevare avfallet til neste tømmedag.

Dersom manglende tømming skyldes hindringer som abonnent ikke er ansvarlig for, skal RIR tømme beholderen så snart som mulig etter at hindringen er opphørt.

Planlagte endringer fra kjørerute/tømmeplan i forbindelse med helligdag finnes i tømmekalender på RIR sin hjemmeside og i appen Min Renovasjon. Driftsstans og ikke planlagte avvik fra tømmeplan sendes ofte direkte til abonnentene via SMS og varsles også via RIR sin hjemmeside under driftsmeldinger.

Kjørbar vei – tekniske krav og dimensjonering

Anbefalt utforming og dimensjonering av offentlige veier er angitt i Statens Vegvesens vegnormaler, «Håndbok N100». Vegnormen gir generelle rammer for utforming og standard på vegnettet og gir utfyllende bestemmelser for planlegging og prosjektering av veger og gater. Statens vegnorm gjelder for alle kommunale veger, også avkjørsler fra kommunal veg.

Kjørbar veg

Innsamlingsrutene er lagt opp etter kjørbare veg som til enhver tid skal være i slik stand at renovasjonsbilen kan komme fram til hentestedet og snu på en forsvarlig måte. Kjørbar veg er derfor alle veger hvor renovasjonsbilen kan kjøre, herunder stikkveg fra hovedveg og fram til hentested. Planlegging av et boligområde må derfor også omfatte plan for utforming av veger fram til hentested.

Det må i høy grad unngås at renovasjonsbilen må kjøre inn eller passere områder i bomiljø som er avsatt til lek og rekreasjon. Innsamling kan måtte skje på tider av dagen da de fleste beboere er hjemme. Kjøring med renovasjonsbil i slike områder utgjør en risiko for påkjørsler, særlig hensyn må tas der det er lekende barn. Størst er risikoen dersom bilen må rygge for å komme fram til oppsamlingsenhetene. Slike løsninger må derfor så langt det er mulig unngås.

Veger som skal benyttes må:

- Ha en kjørebanebredde på 3,5 meter
- Ha fri høyde på 4,0 meter i hele vegens bredde
- Ha maks 10 % stigning

I godkjeningsprosessen vil en samlet vurdering av forholdene bli lagt til grunn. I en slik samlet vurdering kan enkelte parameter avvike noe så lenge sikkerheten og renovatørens HMS er ivaretatt. Der kjørbare veger ender må det etableres riktig dimensjonert snuplass eller vendehammer. Som informasjon til abonnenter som ønsker å få godkjent kjørbare veger, benyttes standarden for «vegklasse 3 – Landbruksvei».

Bruk og tilgang via kjørbare veger

Kjørbar veg er et viktig begrep ettersom renovasjonsrutene er lagt opp etter de veger som er definert som kjørbare. For offentlige veger vil den aktuelle vegmyndighet ha ansvar for utbedring og vedlikehold. For private veger vil grunneier være ansvarlig for dette.

Vinterordning

Kjørbar veg skal til enhver tid være i slik stand at renovasjonsbilene kan komme fram for tømming i samsvar med tømmekalender. For å få regelmessig tømming er det avgjørende at veg er kjørbare hele året. Veger som ikke tilfredsstiller krav til vegstandard vil ikke kunne betraktes som kjørbare veger. Veger som vinterstid ikke vurderes som kjørbare, kan få innført vinterordning. Det innebærer at hentested flyttes til et sted med kjørbare veg hele året, i samråd med berørte abonnenter. Vinterordningen gjelder normalt sett fra 31.10-1.3 hvert år. Selv om vegen innenfor dette tidsrommet er kjørbare, vil vinterordningen gjelde.

Uforutsette hendelser og vegarbeid

Vegarbeid eller andre tidsavgrensede stengninger av vegen kan forekomme. Så fremt RIR har kunnskap om stengning av veg vil RIR informere abonnenten om alternativ oppstillingsplass. Abonnenten har også selv et ansvar for å gi beskjed til RIR om forhold som kan hindre fremkommeligheten for renovasjonsbilen og avtale nytt hentested.

Renovasjonsbilen

Renovasjonsbilen kan variere i størrelse og nyttelast. De fleste bilene har aggregat som er delt i to kammer, slik at de kan samle inn to avfallstyper på samme tur.

Normal størrelse på renovasjonsbiler vil være ca. 2,5 m bredde og ca. 3,5-4 m høyde. Bil med kran kan være noe høyere. Fri høyde ved tømming bør være minst 6 m, ved tømming med kran kan det være behov for mer.

Bilens lengde vil normalt ligge på ca. 8-11 m. for tømming av containere er det behov for en fri lengde på ca. 14 m.

Normalt vil renovasjonsbiler som samler inn avfall ha en totalvekt i området 15-27 tonn. Stikkveger må dimensjoneres for å tåle en slik totalvekt. Veggen må normalt tåle et akseltrykk på minimum 8 tonn.

Gjenvinningsstasjoner

Hvem kan levere avfall på RIR sine gjenvinningsstasjoner?

Gjenvinningsstasjonene er primært et tilbud til eiere av privathus eller fritidsboliger i kommunene Aukra, Hustadvika, Gjemnes, Molde og Rauma. Disse har rett til å levere husholdningsavfall fordi de betaler renovasjonsgebyr.

Næringsdrivende, samt husholdning utenfor RIR-kommunene, kan benytte gjenvinningsstasjonene mot betaling.

Kostnader ved betaling

Kostnader til drift av gjenvinningsstasjonen finansieres i hovedsak gjennom renovasjonsgebyret. Alle avfallstyper bortsett fra restavfall og treverk leveres kostnadsfritt for alle som betaler slikt gebyr.

Oppdaterte priser for næringsdrivende og husholdninger fra andre kommuner finnes på RIR sine nettsider. Leveringsbetingelser gjelder også for disse kundene.

Hva er husholdningsavfall?

Definisjon husholdningsavfall:

Som husholdningsavfall regnes avfall fra private husholdninger, herunder større gjenstander som inventar og lignende. (Forurensningsloven §27)

Alt avfall fra din husholdning regnes altså som husholdningsavfall. Dette gjelder også større gjenstander som for eksempel møbler og hageavfall, i tillegg til avfall fra mindre arbeider på eiendommen eller boligen din når du leverer selv.

Avfall du som privatperson leverer for andre, for eksempel fra opprydding for familiemedlemmer, regnes som husholdningsavfall.

Hva er næringsavfall?

Definisjon næringsavfall

Som næringsavfall regnes avfall fra offentlig og private virksomheter og institusjoner. (Forurensningsloven §27)

Alt avfall fra næringsvirksomhet regnes som næringsavfall:

- Når en næringsdrivende utfører arbeid for private husholdninger, slik som husbygging, oppussing, rivningsarbeid og gartnerarbeid, regnes avfallet som næringsavfall.
- Arrangører av konserter, festivaler, idrettsarrangementer og lignende regnes som næringsdrivende og skal betale ved levering.
- Kjører du avfall for andre til gjenvinningsstasjonen mot betaling, anses du som næringsdrivende. Da må du betale ved levering, selv om avfallet kommer fra private husholdninger.
- Leier du ut bolig som næringsvirksomhet, og gjør arbeider på disse, regnes du som næringsdrivende og skal betale ved levering av avfall.
- Avfall fra foreninger, organisasjoner og offentlige virksomheter regnes som næringsavfall.
- Loppemarkeder med samfunnsnyttig eller veldedig formål, kan inngå avtale om fri levering på gjenvinningsstasjon. Forutsetningene er at loppene i all hovedsak stammer fra husholdninger.
- Avfall fra husbygging, gravearbeider og entreprenørvirksomhet regnes som næringsavfall uansett hvem som utfører arbeidet.

Regler for levering av husholdningsavfall på gjenvinningsstasjonene

- Følg anvisningene på skilt eller muntlige beskjeder fra driftsoperatørene. Spør dersom du trenger hjelp på gjenvinningsstasjonen. RIR sine driftsoperatører skal primært bistå og veilede kunder som leverer avfall, men har også til oppgave å føre mottakskontroll ved sorteringen og avvise avfall som ikke er tillatt å levere.
- Du må selv laste av egen bil og henger og plassere avfallet i container eller på anvist plass.
- Du må sortere alt avfallet etter gjeldende sorteringsregler og muntlige anvisninger som gjelder for gjenvinningsstasjonen. Har du blandet avfall i sekker og esker, må du åpne disse og sortere avfallet.
- DU må selv rydde opp rester fra bakken som for eksempel spiker, glasskår og annet løst avfall. Spør om å få låne kost og spade dersom nødvendig.
- Leveres avfall i sekker, skal disse være gjennomslippt. Dette er for at operatøren skal kunne sikre at avfallet er riktig sortert.
- Ved manglende sortering eller andre brudd på retningslinjene kan RIR ilegge kunden å betale tilleggsgebyr for ekstra kostnader som følge av forholdet.

Regler for levering av farlig avfall på gjenvinningsstasjonen

- Hver husholdning/abonnet kan levere inntil 1000 kg farlig avfall per år.
- Ved levering av farlig avfall har du opplysningsplikt om avfallet og avfallets egenskaper.
- Farlig avfall skal sorteres nøye og er du usikker skal du spørre om bistand.
- For å få levere farlig avfall stilles krav til levering i tett og sikker emballasje.
- Farlig avfall skal være merket med innhold, levering i original emballasje er å foretrekke hvis mulig.
- RIR tar kun imot farlig avfall i mindre emballasje slik at det kan lagres og håndteres på en sikker måte uten fare for forurensning.
- Ved levering av asbestholdige materialer skal det være pakket inn i to lag med bygningsplast og forseglet med kraftig tape. Innpakking og emballering skal være gjort før du oppsøker gjenvinningsstasjonen. Det er ikke lov å pakke om asbest på gjenvinningsstasjonen. Ved stabling på pall er maksimal høyde 50 cm.

Regler for kjøring og opphold på gjenvinningsstasjonen

- Det er tillatt å levere avfall med kjøretøy med inntil 7,5 tonns totalvekt inkl. last og eventuell hengers egenvekt. RIR sine gjenvinningsstasjoner er ikke designet og dimensjonert for mottak av større kjøretøy slik som lastebiler og traktorer. Ved bruk av større kjøretøy henvises kunden til RIR-anlegget i Årødalen eller andre godkjente mottak for næringsavfall.
- Det er ikke tillatt å bruke tipp eller tipphenger når du leverer avfall på RIR sine gjenvinningsstasjoner. Alt avfall skal lastes av manuelt av kunden selv. Operatøren disponerer truck eller hjullaster til lossing av for eksempel paller med asbest og lignende.
- Skru av motoren når bilen står stille. Tomgangskjøring er ikke tillatt.
- Barn under 12 år skal sitte i bilen under oppholdet.
- Det er forbudt å røyke på gjenvinningsstasjonen. Forbudet gjelder også inne i egen bil inne på stasjonen.
- Det er ikke tillatt å ta med seg andres avfall hjem fra gjenvinningsstasjonen.
- RIR har ikke ansvar for eventuelle skader som oppstår ved besøk på gjenvinningsstasjonen. RIR gir ikke erstatning for punkteringer eller tilgrising av kjøretøy eller personer. Unntaket er hvis det er særlig grunn til å klandre RIR for det som har oppstått. RIR sine kjøretøy er forsikret med hensyn til ansvar for skader på andres eiendom.

Spesielle bestemmelser for næringsdrivende som leverer avfall mot betaling

RIR tar fra næringsvirksomheter imot avfall som ligner på husholdningsavfall og som enkelt lar seg sortere på gjenvinningsstasjonen. Det er ikke anledning for næringsdrivende å levere usortert avfall. Kundene oppfordres til å sortere på forhånd for å oppta plassen ved containerne på gjenvinningsstasjonen minst mulig.

RIR har ikke som mål å være rimeligst på mottak av næringsavfall på gjenvinningsstasjonene. Prisen pr. Avfallstype skal dekke behandlingskostnader og transport til godkjent behandlingsanlegg. RIR praktiserer lik pris på næringsavfall i alle kommuner uansett transportavstand, og skal sørge for at prisen på næringsavfall ikke subsidieres av inntekter fra renovasjonsgebyret. Næringsdrivende oppfordres derfor til å vurdere levering til private avfallsaktører i første omgang for å oppnå konkurransedyktige priser.

Ta alltid kontakt med driftsoperatøren på gjenvinningsstasjonen før du leverer næringsavfall. Betaling ved levering av næringsavfall foregår per faktura. Driftsoperatør skriver ut fakturagrunnlag basert på visuell vurdering av volum. Aktuelle priser finner du på RIR sine nettsider.

Ved levering av farlig avfall fra næringsvirksomhet gjelder følgende regler:

- RIR tar kun imot mindre mengder avfall som ligner husholdningsavfall. Maks 1000 kg farlig avfall per år, i mindre emballasje som kan håndteres uten fare for forurensning.
- Alt farlig avfall skal på forhånd være deklart på avfallsdeklarering.no. Det skal fremlegges en deklarasjon per avfallstype og kunden skal selv medbringe en utskrift av deklarasjonsskjemaet. Ikke deklart avfall skal avvises og bringes tilbake av kunden selv.
- Farlig avfall skal leveres i original emballasje slik at produktnavn og faremerking fremgår. Ukjent eller ikke identifisert avfall skal avvises. Avviste leveranser vil bli meldt til Fylkesmannen for oppfølging av hvordan avfallet blir håndtert videre.
- RIR kan være behjelpelig med deklarasjon mot et gebyr. Det forutsetter at rettigheter delegeres på forhånd i Altinn. Gjelder kun ved levering i Årødalen.

Leverer du som næringsdrivende rivningsavfall som kan være farlig avfall skal det kunne dokumenteres at det er fritt for farlig stoffer. En ikke uttømmende liste over stoffer det kan være: PCB, klorparafiner, ftalater og bromerte flammehemmere. Dette er stoffer som er mye brukt i betongavfall med maling og puss, teglstein med fuger, isolerglassvinduer, gulvbelegg, rørisolasjon, bygningsplater og impregneret trevirke. Hvis dokumentasjon ikke kan fremvises vil avfallet bli behandlet som farlig avfall og avvises dersom det ikke er deklart.

Avfall vi ikke tar imot på gjenvinningsstasjonen

Følgende avfall tas ikke imot på gjenvinningsstasjonen:

- Matavfall (kan mottas i Årødalen)
- Døde dyr (kan mottas i Årødalen, leveres i frysecontainer)
- Risikoavfall (smittefarlig avfall). RIR Næring tilbyr henteordning for helseinstitusjoner og veterinærer for denne typen avfall. (ADR-klasse 6.2)
- Medisiner (skal leveres til apoteket)
- Eksplosiver, ammunisjon, fyrverkeri eller airbags fra kjøretøy (ADR-klasse 1)
- Radioaktivt avfall (ADR-klasse 7)
- Reaktive selvantennende stoffer / herdere (organiske peroksider) (ADR-klasse 5.2)

Større gjenstander som kjøretøy, fritidsbåter over 15 fot og oljetanker, skal ikke leveres på gjenvinningsstasjonen, men til godkjente mottak. RIR sitt anlegg i Årøsetervegen 2B er godkjent mottak av bilvrak. RIR sitt anlegg i Årøsetervegen 56 (RIR-anlegget) er godkjent mottak av fritidsbåter og

oljetanker. For oljetanker må det legges fram dokumentasjon på at den er tømt og rensset av godkjent firma.

Detaljert oversikt over hvilke avfallstyper gjenvinningsstasjonen mottar, og hvordan avfallet skal sorteres, finnes på RIR sine nettsider.

Varer til ombruk

Når avfall leveres til RIR sine gjenvinningsstasjoner, overtar RIR eiendomsretten til det som er levert.

RIR forbeholder seg retten til å plukke ut varer som kan brukes om igjen og selges i ulike bruktbutikker. Kunder som ønsker å levere varer til ombruk kan også henvende seg direkte til bruktbutikkene i området vårt eller til driftsoperatørene på gjenvinningsstasjonene.

Kunder som ønsker å reservere seg mot ombruk av leverte varer må henvende seg til RIR sine driftsoperatører og be om at avfallet destrueres. Slike henvendelser skal alltid respekteres.

RIR skal sikre at varer som plukkes ut til ombruk ikke direkte kan spores tilbake til tidligere eier via påførte personopplysninger. Personopplysninger på klær som leveres til containere på RIR sine gjenvinningsstasjoner eller andre returpunkter for klær må fjernes av kunden selv.

Alt salg av varer foregår via bruktbutikkene. Det er ikke anledning til å kjøpe eller ta med seg varer direkte fra gjenvinningsstasjonene.

RIR skal ikke plukke ut varer som er farlig avfall til ombruk. RIR skal heller ikke selge ombruksartikler som kan tilkobles strøm.

Brudd på retningslinjene

Brudd på retningslinjene som gjelder for bruk av RIR sine gjenvinningsstasjoner, kan medføre tilleggsgebyr eller utestenging fra bruk av stasjonene.

Eventuelle spørsmål eller klager skal rettes til RIR.

Returpunkt og samlebeholdere

Returpunkt for glass- og metallemballasje

Høsten 2017 ble det innført henteordning for glass- og metallemballasje i RIR. Rauma fikk egen beholder til glass- og metallemballasje høsten 2019. Returpunktene for glass- og metallemballasje vil gradvis utvikles.

Returpunkt for tekstil

RIR samler ikke lenger inn tekstil. Tekstiler til gjenbruk og gjenvinning via Fretex og andre anses som gaver og ikke avfall og administreres fullt ut av aktører utenfor RIR-systemet.

Returpunkt for hytter og fritidsboliger

Returpunkter for hytter renovasjon er plassert over hele RIR-området. Størrelsen på punktene avhenger av antall hytter i nærområdet. Returpunktene i Rauma har tilbud om kildesortering. Det skal gradvis innføres kildesortering på returpunkter for hytter for hele RIR-området fra 2020.

Det er ikke anledning til å sette avfall ved siden av oppsamlingsenhetene. Det er i strid med forskriften og RIR kan kreve dekning av kostnader til opprydding. Alvorlige brudd på bestemmelsene i forskriften kan gi grunnlag for anmeldelse. Overtredelsen kan etter slik anmeldelse bli straffet med bøter. Ved gjentakende forsøplingsproblemer ved et returpunkt, kan punktet bli flyttet.

Store gjenstander, byggavfall, farlig avfall og elektronikk m.m. må leveres på gjenvinningsstasjonen. Ved fulle oppsamlingsenheter ber vi om at det meldes fra til RIR.

Etablering av returpunkt for hytter og fritidsboliger gjøres i samarbeid med aktuelle parter i de enkelte områdene. Det skal legges vekt på tilgjengelighet, risiko for forsøpling i nærområdet, adkomst for renovasjonsbil og miljøvennlig utforming.

Kommunalt samtykke til innsamling av husholdningsavfall

I henhold til Forurensningslovens §30 kan ingen uten kommunens samtykke samle inn husholdningsavfall. Det kan imidlertid oppstå situasjoner der det vil være hensiktsmessig at andre enn RIR foretar innsamlingen. I disse tilfellene har kommunen gjennom forskriften delegert myndighet til RIR, slik at RIR kan vurdere søknader og eventuelt gi samtykke.

Et eksempel på en situasjon der det kan være hensiktsmessig at andre enn RIR samler inn husholdningsavfall, er der kunden har behov for å leie en container for å kvitte seg med større gjenstander. Når avfallet har oppstått i en bolig, defineres det som husholdningsavfall. Selskapet som leverer containeren, skal da ha samtykke for å kunne samle inn dette avfallet.

Planlegging av renovasjonsløsninger

Formål

Målet med retningslinjene for planlegging av renovasjonsløsninger er å sikre at det stilles krav til avfallsløsning og vegsystem i planfasen og ved behandling av byggesøknad. Retningslinjene skal også gi veiledning til entreprenører i planlegging av løsningene. De er også ment som et verktøy for kommunen i arbeid med renovasjonsspørsmål i reguleringsplaner, arealplaner og i byggesak. Retningslinjene har primært fokus på bolig- og fritidsbebyggelse der det benyttes felles oppsamlingsløsninger og i mindre grad rettet mot eneboliger med egne oppsamlingsenheter og standardløsning.

Omfang

Retningslinjene gjelder for nyetablering av bolig- og fritidsbebyggelse, ombygging av eksisterende bebyggelse og bruksendring av næringsbygg til boligformål. Dersom det etableres løsninger som er i strid med retningslinjene, kan RIR med hjemmel i renovasjonsforskriften kreve at løsningen endres eller utbedres.

I alle forhold som omfatter nybygging eller rehabilitering av bolig- og eller fritidsbebyggelse, skal det legges til rette for å etablere gode løsninger for kildesortering av avfall som oppstår fra husholdningene.

Renovasjonsløsninger i plan- og byggesaker

Den renovasjonstekniske planen som utarbeides av utbygger skal gi svar på hvordan kravene i renovasjonsforskriften blir ivaretatt når bygningene tas i bruk.

En renovasjonsteknisk plan skal vise hvordan oppsamling og innsamling av avfall skal løses i det området eller hos den grunneiendom planen omfatter, samt hvordan andre eiendommer eventuelt berøres av den foreslåtte løsningen. Dette gjøres ved kart eller tegning og beskrivende tekst. Den som utarbeider planen, må sørge for at den er i henhold til retningslinjene. RIR kan bistå ved spørsmål.

Følgende forhold skal beskrives:

- A) Kategori avfallsbesittere i eiendommens driftsfase, dvs. hvorvidt avfallsbesitterne som skal ha tilhold på grunneiendommen eller området er husholdninger, næringsvirksomheter, kommunale virksomheter eller kombinasjoner av disse.
- B) Teknisk løsning for oppsamling av avfall. Dvs. Beholder/dunk, overflatecontainer, nedgravd container etc.
- C) Hoveddimensjoner for oppsamlingsenheter, samt benyttet dimensjoneringsgrunnlag.
- D) Plassering av oppsamlingsenheter.
- E) Eventuelle utvidelsesmuligheter ved senere overgang til større eller flere oppsamlingsenheter. Kan være aktuelt ved innføring av flere avfallstyper i ordningen for hjemmehenting, eller utbygging av bygninger på eiendommen.
- F) Adkomst og stoppested for renovasjonsbil.
- G) Stedfestede plikter og rettigheter (servitutter) som er relevante for renovasjonsløsningen.
- H) Hvordan nabo- og gjenboeiendommer berøres av foreslått løsning.
- I) Vurdering av om naboeiendommer kan integreres i løsningen som planlegges.
- I) Dersom en boligeiendom ikke kan betjenes direkte med ordinær renovasjonsbil, skal stedfestet renovasjonsrett på annen eiendom avtales før eller i forbindelse med fradelings- eller byggesak.

Ved planlegging og etablering av bolig- og fritidsbebyggelse, er det viktig å etablere gode løsninger for kildesortering av avfall. Krav til renovasjonsløsning bør fastsettes allerede på kommuneplan- eller reguleringsplannivå, slik at utbygger kan foreta endringer i en tidlig fase av prosjektet.